

Број: 745/2008-D-02/2
Датум: 29.01.2009.

„Сомбор-гас“ д.о.о., Сомбор
21. октобра 11
25100 Сомбор

Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Мишљење на Предлог одлуке о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце који сте нам доставили дописом од 26.01.2009. године (заведено у Агенцији под бројем 745/2008-D-02/1 од 28.01.2009.)

Молимо, да хитно донесете Одлуку о ценама и са Мишљењем Агенције упутите је Министарству рударства и енергетике ради спровођења поступка прибављања сагласности Владе на цене утврђене Одлуком.

С поштовањем,

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Љубо Маћић

На основу члана 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/2004) и члана 12. тачка 8. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/2005), Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 100. седници од 29.01.2009. године, разматрао је Предлог одлуке о утврђивању цене за обрачун природног гаса за тарифне купце „Сомбор-гас“ д.о.о., Сомбор и даје следеће

МИШЉЕЊЕ

1 „Сомбор-гас“ д.о.о., Сомбор - трговац на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, доставило је својим дописом од 26.01.2009. године (заведено у Агенцији под бројем 745/2008-D-02/1 од 28.01.2009. године) на мишљење Предлог одлуке о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце, којом су утврђене следеће цене:

Категорије купаца	Групе купаца	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)	Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)	Тарифни став „накнада по месту испоруке“ (дин/место испоруке/година)
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	35,21	-	2.259,09
	Остали купци	33,91	142,31	2.259,09
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	33,63	113,26	22.590,91
	Равномерна потрошња	33,63	182,67	22.590,91
	Системи даљинског грејања	33,63	182,67	22.590,91

2. У поступку оцене оправданости трошкова пословања, који се, сагласно Закону о енергетици и Методологији за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007), признају енергетским субјектима при образовању цена, Агенција је на основу приложене документације и података достављених уз Предлог одлуке, утврдила да је „Сомбор-гас“ д.о.о., Сомбор при образовању цене природног гаса за тарифне купце:

- обрачунао максимално одобрени приход за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца и извршио алокацију максимално одобреног прихода на тарифне елементе применом критеријума и мерила утврђених Методологијом за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце, и
- исказао цене по тарифним ставовима на начин утврђен Тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 1/2007).

3. Полазећи од наведених констатација и свеобухватне анализе приложене документације и података, Агенција је закључила да су елементи за утврђивање оправданих трошкова пословања који су, сагласно наведеној методологији, од утицаја на утврђивање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца исказани реално и стога је мишљења да се могу сматрати оправданим.

4. Подносилац захтева је у свом Предлогу одлуке о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце, изразио спремност да у складу са кретањем цена на тржишту природног гаса и ценовних паритета, одобрава попусте за поједине категорије купаца, а топланама најмање 15% од обрачунатих цена по тарифним ставовима из предлога одлуке. Агенција подржава овакво опредељење енергетског субјекта да одобрава попусте.

5. Ставови Агенције изнети у овом мишљењу, детаљније су образложени у анализи енергетско – техничких карактеристика система за природни гас, као и економско – финансијских показатеља и као аналитичка основа су прилог овог мишљења.

Број: 33/2009-Д-І/11
Београд, 29.01.2009. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Ђубо Мађић

АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

за оцену и давање мишљења о ценама природног гаса за тарифне купце

1. Уводне напомене

У складу са чланом 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, 84/2004), „Сомбор-гас“ д.о.о., Сомбор лиценцирани енергетски субјект за трговину на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, доставио је Агенцији за енергетику Републике Србије (Агенција) на давање мишљења предлог акта о ценама природног гаса за тарифне купце (допис заведен у Агенцији под бројем 745/2008-D-02 од 23.12.2008. године). У поступку додатног услаглашавања података између Агенције и подносиоца захтева, извршене су одређене корекције у подацима а на основу којих је подносилац захтева поднео нови предлог цена природног гаса за тарифне купце (допис заведен у Агенцији под бројем 745/2008-D-02/1 од 28.01.2009. године).

У прилогу наведеног дописа достављен је Предлог цена природног гаса трговца на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, попуњене табеле по захтеву Агенције и пратећа документација.

„Сомбор-гас“ д.о.о., Сомбор је у претходном поступку, пре достављања поменутог предлога, извршио више корекција обрачуна и доставио Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

2. Полазне основе

Сви енергетско – технички и економско - финансијски подаци садржани у табелама које су, на захтев Агенције, приложене уз Предлог одлуке о ценама за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, су коректно и свеобухватно приказани. Економско – финансијска анализа предложеног акта о ценама односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, а према Методологији за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007), као и на проверу исправности алокације максимално одобреног прихода на тарифне елементе, односно на правилност израчунавања цена по тарифним ставовима утврђеним Тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 1/2007).

У поступку анализе економско – финансијских параметара у предложеном акту о ценама узете су у обзир и следеће чињенице:

- Подносилац захтева је друштво са ограниченом одговорношћу (чланови друштва су Скупштина општине Сомбор и „Монтмонтажа“ д.д., Загреб),
- Подносилац захтева је ималац лиценци за обављање три енергетске делатности и не обавља неенергетске делатности,
- Подносилац предлога је у складу са чланом 43. Закона извршио раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима и саставио је и Агенцији доставио билансе стања и билансе успеха по делатностима, као и Извештај независног ревизора о извршеној ревизији финансијских извештаја подносиоца захтева за 2007. годину. С тим у вези, сви подаци који су у економско – финансијским табелама наведени за 2007. годину, усклађени су са подацима из биланса стања и биланса успеха за 2007. годину за предметне енергетске делатности. Такође, алокација заједничких позиција биланса стања и биланса успеха, а које имају утицаја на формирање максимално одобрених прихода за предметне енергетске делатности извршена је коректно, односно подносилац предлога је коректно дефинисао кључеве за расподелу заједничких трошкова, средстава и осталих прихода у регулаторном периоду и доставио Агенцији прихватљива образложења (рачунице) одабраних кључева.

3. Општи подаци

„Сомбор-гас“ д.о.о., Сомбор, обавља делатност дистрибуције природног гаса, управљања дистрибутивним системом и трговине на мало природним гасом на територији општине Сомбор, на 170 km дистрибутивног гасовода притиска $p < 6 \text{ bar}$ и на 20 km дистрибутивног гасовода притиска $6 \leq p < 16 \text{ bar}$, са 14 мерно регулационих станица (у току је поступак проширења лиценце за дистрибуцију и управљање дистрибутивним системом).

4. Количине природног гаса планиране за продају у 2008. години

Методологијама је предвиђено да је Енергетски биланс Републике Србије, односно подаци који служе за његово доношење или документа на основу којих се он доноси, основа за прихватање података о количинама природног гаса. Влада Републике Србије је Енергетски биланс за 2008. годину усвојила у децембру 2007. године. „Сомбор-гас“ д.о.о., Сомбор је према Енергетском билансу за 2008. годину планирао 6.800.000 m³ природног гаса на основу процене, узимајућу у обзир потрошњу природног гаса у претходном периоду и предвиђене губитке на дистрибутивном систему за 2008. годину.

Трошкови који улазе у обрачун максимално одобреног прихода „Сомбор-гас“ д.о.о., Сомбор за енергетску делатност Трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, расподељују се на основу података о планираним количинама природног гаса, максималној дневној потрошњи и броју места испоруке на којима ће се у 2008. години продавати природни гас тарифним купцима прикљученим на дистрибутивни гасовод „Сомбор-гас“ д.о.о., Сомбор.

Тарифни елемент „енергент“ - 6.712.000 m³ је укупна планирана количина природног гаса за испоруку тарифним купцима у 2008. години. Тарифни елемент „енергент“ је правилно израчунат и износи по групама у Категорији 1: за домаћинства 1.678.000 m³ и за остале купце 395.000 m³ и у

Категорији 2: за неравномерну потрошњу 336.000 m³, за равномерну потрошњу 3.810.000m³, за системе даљинског грејања 493.000 m³. Планиране количине за 2008. годину су мање од реализованих у 2007. години за 28,07%.

Тарифни елемент „капацитет“ – 89.510 m³/дан/год. је за 2008. годину усвојен на основу података из 2007. године. Тарифни елемент капацитет је правилно израчунат и износи по групама: у Категорији 1; за домаћинства 14.405 m³/дан/год., за остале купце 5.109 m³/дан/год.; у Категорији 2; за неравномерну потрошњу 3.414 m³/дан/год., за равномерну потрошњу 45.777 m³/дан/год., за системе даљинског грејања 20.805 m³/дан/год.

Тарифни елемент „место испоруке“ – 1.203 за трговца на мало је израчунат као средња вредност броја активних прикључака на почетку и на крају регулаторног периода. „Сомбор-гас“ је планирао да се у току регулаторне 2008. год. на дистрибутивну мрежу р < 6 баг прикључи 300 нових купаца. Од укупног броја места испоруке у Категорији 1 се налази 1.190 (домаћинства 1.100 и остали 90), а у Категорији 2 се налази 13 (неравномерна потрошња 4, равномерна потрошња 8 и једно место испоруке систему даљинског грејања).

5. Оперативни трошкови

Економско–финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2008. годину од 6,0% (односно 7,1% просечно), као и да је планирана продаја природног гаса за потребе тарифних купаца у регулаторном периоду за 21,88% мања у односу на претходну годину, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови планирани су у регулаторном периоду у износу од 2.803.000 динара (за 35,96% мање у односу на претходну годину).

ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ

у 000 динара

Редни број	Позиција	2007	2008	Индекс
1.	Трошкови материјала	218	213	98
1.1.	Трошкови материјала за израду	99		
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	40	130	325
1.3.	Трошкови горива и енергије	79	83	105
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	2.443	1.828	75
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	1.152	1.172	102
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	377	387	103
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу	162	42	26
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима			
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима			
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора			
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	704	173	25

2.8.	Остали лични расходи и накнаде	48	54	113
3.	Трошкови производних услуга	444	220	50
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака			
3.2.	Трошкови транспортних услуга	63	63	100
3.3.	Трошкови услуга одржавања	83	66	80
3.4.	Трошкови закупнина	220	40	18
3.5.	Трошкови сајмова			
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде	77	49	64
3.7.	Трошкови истраживања			
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују			
3.9.	Трошкови осталих услуга	1	2	200
4.	Нематеријални трошкови	1.272	542	43
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	128	106	83
4.2.	Трошкови репрезентације	214	88	41
4.3.	Трошкови премија осигурања	53	66	125
4.4.	Трошкови платног промета	95	68	72
4.5.	Трошкови чланарина	3	2	67
4.6.	Трошкови пореза	399	17	4
4.7.	Трошкови доприноса			
4.8.	Остали нематеријални трошкови	380	195	51
5.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4)	4.377	2.803	64
6.	Број запослених (стање крај године)	1	1	100

Економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова нарочито је фокусирана на трошкове код којих је предвиђено значајније повећање у регулаторном периоду у односу на претходну годину и који су планирани у значајнијем апсолутном износу, а то су:

- „Трошкови осталог материјала (режијског)“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 130.000 динара (за 225% више у односу на претходну годину). Планирани предметни трошкови су увећани због извршеног отписа ситног инвентара у складу са рачуноводственом политиком подносиоца захтева. Увидом у неформални актуелни закључни лист за 2008. годину установљено је да је овај трошак реално планиран, па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- «Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи» планирани су у регулаторном периоду у износу од 1.828.000 динара (за 25,17% мање у односу на претходну годину). У структури ових трошкова планирано је повећање трошкова зарада и накнада зарада (брutto) од 1,74%. Трошкови накнада по уговору о делу мањи су за 74,08% у односу на претходну годину. Трошкови накнада члановима управно и надзорног одбора мањи су за 75,43% у односу на претходну годину. У претходном предлогу економско – финансијских табела који је достављен Агенцији 23.12.2008. године трошак накнада члановима управно и надзорног одбора износио је 839.000 динара, за 19,17% више у односу на претходну годину. У току поступка усаглашавања са Агенцијом, на основу извршених поређења са другим енергетским субјектима за трговину на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, установљено

је да се трошак у овом износу не може сматрати оправданим. Подносилац захтева је прихватио сугестију и кориговао планиране трошкове на износ од 173.000 динара. Увидом у неформални актуелни закључни лист за 2008. годину установљено је да су ови трошкови реално планирани, па се планирана висина ових трошкова у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.

- „Трошкови услуга за хуманитарне, научне, спортске и културне циљеве“ нису планирани у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

6. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације планирани су у регулаторном периоду у износу од 179.000 динара (за 72,25% мање у односу на претходну годину). Трошкови амортизације мањи су у односу на претходну годину због неадекватно обрачунате амортизације у 2007. години. Трошкови амортизације постојећих средстава планирани су у регулаторном периоду у износу од 179.000 динара, а трошкови амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду нису планирани.

Према Рачуноводственим политикама подносиоца захтева, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови амортизације у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

7. Трошкови набавке природног гаса

Трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке планирани су у регулаторном периоду у износу од 195.855.000 динара.

Технички подаци о количини природног гаса коју трговац на мало природним гасом за потребе тарифних купаца набавља од трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у регулаторном периоду и збиру максималних дневних потрошњи природног гаса на свим местима примопредаје гаса од трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у регулаторном периоду исправно су преузети из одговарајућих техничких табела.

У обрачуну трошкова набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке примењена је цена по тарифном ставу "енергент" трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у износу од 28,71 дин/м³ и цена по тарифном ставу "капацитет" трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у износу од 38,13 дин/м³/дан/година, а што је у складу са Одлуком о утврђивању цене природног гаса за тарифне купце ЈП «Србијагас», Нови Сад ("Службени гласник РС", 93/2008).

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

8. Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса

Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса планирани су у регулаторном периоду у износу од 41.016.000 динара. Сви подаци који су коришћени у обрачуна наведених трошкова исправно су преузети из одговарајућих економских и техничких табела.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

9. Накнада на име ризика наплате потраживања

Накнада на име ризика наплате потраживања планирана је у регулаторном периоду у износу од 4.895.000 динара (2,0% од износа максимално одобреног прихода обрачуна не узимајући у обзир накнаду на име ризика наплате потраживања у регулаторном периоду) и може се сматрати оправданом и прихватљивом.

10. План улагања

Улагања у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца нису планирана

11. Остали захтевани подаци

Остали економско - финансијски подаци („Подаци о запосленима у регулаторном периоду“ и „Годишње стопе амортизације за средства која ће бити активирана у регулаторном периоду“) у потпуности су усаглашени са подацима приказаним у оквиру „Оперативних трошкова“ (трошкови бруто зарада са доприносима послодавца) и у оквиру „Трошкови амортизације у регулаторном периоду“ (процењени корисни век средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду) те су самим тим у потпуности прихватљиви.

12. Максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход у регулаторном периоду према предлогу подносиоца захтева приказан је у следећој табели:

Редни број	Позиција	Скраћенице	Износ (у 000 динара)
1.	Оперативни трошкови	ОТ _т	2.803
2.	Трошкови амортизације	А _т	179
3.	Трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке	НПГ _т	195.855
4.	Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса	ТД _т	41.016
5.	Накнада на име ризика наплате потраживања	НРП _т	4.895
6.	Корекциони елемент	КЕ _т	-
	Максимално одобрени приход	МОП _т	244.748

Алокација максимално одобреног прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) у потпуности је формално – технички исправна.

13. Цене природног гаса за тарифне купце

Ради целовитог сагледавања економско – финансијских ефеката везаних за израчунавање цена природног гаса за тарифне купце, даје се табеларни приказ - упоредни преглед постојећих цена по којима се природни гас обрачунавао купцима и цена природног гаса за тарифне купце обрачунате применом тарифног система, као и упоредни преглед тих цена са ценама ЈП «Србијагас», Нови Сад, (приказане цене су искључиво за потребе овог упоређења исказане у дин/м³):

Упоредни преглед постојећих цена природног гаса и цена природног гаса за тарифне купце према предлогу подносиоца захтева

(у дин/м³)

Категорије купаца	Групе купаца	Постојећа продајна цена (01.12. – 31.12.2008.)	Предлог подносиоца захтева	Индекс
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	36,00	36,69	101,92
	Остали купци	37,50	36,26	96,69
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	37,50	35,05	93,47
	Равномерна потрошња	37,50	35,87	95,65
	Системи даљинског грејања	.	41,39	.
Укупна просечна цена		37,09	36,46	98,30

Напомене:

- 1) Продајне цене природног гаса у приказаној табели су приказане у дин/м³, без ПДВ-а.
- 2) Постојећа продајна цена (01.12. – 31.12.2008.) за групу купаца „Системи даљинског грејања“ није наведена, јер у том периоду није било потрошње природног гаса.

3) Просечна цена природног гаса у Предлогу подносиоца захтева за групу купаца „Системи даљинског грејања“ је значајно већа у односу на просечне цене за остале групе купаца услед велике несразмере између тарифних елемената „енергент“ и „капацитет“ за групу купаца „Системи даљинског грејања“, а до које је дошло због промене потрошње природног гаса у регулаторном периоду (која служи као основ за обрачун тарифног елемента „енергент“) у односу на претходну годину (која служи као основ за обрачун тарифног елемента „капацитет“). Подносилац захтева је у свом предлогу акта о ценама природног гаса за тарифне купце навео да ће, у складу са кретањем цена енергената на тржишту и ценовним паритетима, усклађивати цене по тарифним ставовима на ниже, што ће за групу купаца „Системи даљинског грејања“ свакако бити случај.

Упоредан преглед цена природног гаса по категоријама купаца
ЈП Србијасгас и подносиоца захтева

(у дин/м³)

Категорије купаца	Групе купаца	ЈП „Србијасгас“, Нови Сад	Предлог подносиоца захтева	Индекс
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	34,01	36,69	107,88
	Остали купци	32,27	36,26	112,36
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	31,33	35,05	111,87
	Равномерна потрошња	31,00	35,87	115,71
	Системи даљинског грејања	31,41	41,39	131,77

Напомена: Продајне цене природног гаса су без ПДВ-а